

Belügyminisztérium
Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Tűzvédelmi Főosztály

EXON/00629/2012
lerakva 2012.10.11. összesen 4 lap ZSA

H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ☒: 1903 Budapest, Pf.: 314.
Tel: (06-1) 469-4114, Fax: (06-1) 469-4115, okf.tufofelugyeloseg@katved.gov.hu

Szám: 2503-2/2012/TÜZV.

Ügyintéző: Zólyomi Ildikó tú. alez.

Telefonszám: 469-4399

Tárgy: Tájékoztatás

Zsarnovszki Attila

EX-ON Mérnökiroda Kft.

zsarnovszki@ex-on.hu

Tisztelt Zsarnovszki Attila Úr!

Értesítem, hogy az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem tárgyában hatóságunknak elektronikus úton feltett kérdéseit megvizsgáltam, azzal kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adom:

a) Kérdés: az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (továbbiakban OTSZ) kiadásáról szóló 28/2011.(IX.6.) BM rendelet XV. fejezet 230. § kimondja, hogy *a fejezet rendelkezései nem terjednek ki a technológia berendezések elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmére.*

Mit értünk a rendelet szerinti technológiai berendezésnek? Kérjük nyilatkozatukat, hogy egy pl. térbeton, vagy műgyanta bevonatú technológiai tér padlóburkolata, továbbá az egyes technológiai részeket magába foglaló építmények padlóburkolata, falazata a technológia részének tekintendő és ezáltal nem vizsgálendő, avagy vizsgálendő?

Válasz: A technológiai berendezés fogalmát tűzvédelmi jogszabály nem rögzíti. Szakmai véleményem szerint a technológiai berendezés olyan gép, szerkezeti egység, vagy ezekből álló rendszer, mely az anyagot mozgatja, előállítja, felhasználja, átalakítja, vagy valamely tulajdonságát megváltoztatja. A technológiai berendezést körülvevő tér, annak padló illetve falburkolata nem tekinthető a technológiai berendezés részének, így arra az OTSZ XV. fejezete alkalmazható.

b) Kérdés: az OTSZ 231. § (1) bekezdése kimondja, hogy: „az „A” vagy „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt veszélyességi övezetben, helyiségekben, létesítményekben, ahol az elektrosztatikus feltöltődés tüzet okozhat, elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmet kell biztosítani”.

Csakis az elektrosztatikus szikrakisülés elleni védelem céljából tervezett, ebből a célból létesített és karbantartott megoldásokat, földeléseket, padló- és falburkolatokat kell felülvizsgálni (a nem ilyen céllal tervezett, vagy kivitelezett megoldásokat meg nem), avagy minden kockázatot jelentő megoldásokat, földeléseket, padló- és falburkolatokat vizsgálni kell annak elektrosztatikus védelem hatásos működésének igazolása céljából?

Esetleg különbséget kell tenni MSZ EN 60079-10-1:2009 Robbanóképes közegek. 10-1: rész: Tércsoporsorolás. Robbanóképes gázközegek különböző zónái szerint?

Válasz: Az „A” vagy „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt terekben előfordulhat, hogy az elektrosztatikus feltöltődés nem jelent potenciális gyújtóforrást, így az nem minden esetben okoz tüzet. Az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem biztosításának szükségességét a létesítési eljárás során a tervező állapítja meg, figyelembevéve a vonatkozó műszaki követelmények szerinti zónabesorolást. Szakmai véleményem szerint a 0-s és 1-es zónákban minden esetben, a 2-es zóna esetében a tervező mérlegelésétől függően szükséges a védelem kiépítése.

A kérdésben idézett OTSZ 231. § (1) bekezdéséhez hasonlóan rendelkeztek a korábbi tűzvédelmi jogszabályok is.

Amennyiben az épület, berendezés létesítésekor a hatályos jogszabály alapján ki kellett építeni az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmet, abban az esetben a kötelező felülvizsgálatokat el kell végezni.

c) Kérdés: A 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet hatálybalépését megelőzően létesített „A” vagy „B” tűzveszélyességi osztályba sorolt technológiai területek esetébe alkalmazandó a rendelet? Ez azért merül fel, mert a rendelet 232. § 3) d) pontja értelmében a „meglévő technológiák” fogalom nem egyértelmű a létesítési dátum feltétele szempontjából.

Válasz: Az OTSZ 232. § (3) bekezdés d) pontja értelmében: *„Felülvizsgálat elvégzése kötelező a meglévő elektrosztatikus védelmen legalább 3 évente, ha gyártó, telepítő a műszaki leírásban, dokumentációban vagy a telepítési technológiai dokumentációban nem rendelkezik a felülvizsgálat idejéről”.*

Mind a padlóburkolatok, mind a berendezések tekintetében a sztatikus feltöltődés elleni védelem kérdése az elmúlt közel 40 évben szerepelt a tűzvédelmi jogszabályokban. Már a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 4/1974. (VIII. 1.) BM rendelet is rögzítette az alábbiakat:

„89. § *Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiség padozatának és lábazatának burkolatát legalább nehezen éghető, folyadékot át nem eresztő, mechanikai hatásra gyújtószikrát nem adó, illetve olyan anyagból kell kialakítani, amely **elektrosztatikusan nem töltődhet fel**”.*

„105. § *(7) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó helyiségben, továbbá **mindenütt, ahol a sztatikus feltöltődésből tűz vagy robbanás keletkezhet, csak a feltöltődés ellen védett gépi berendezés használható. A sztatikus feltöltődés elleni védelem követelményeit országos szabvány határozza meg**”.*

A felülvizsgálat a jelenleg hatályos OTSZ-en túl, a korábbi tűzvédelmi jogszabályok szerint létesített védelmekre is vonatkozik.

d) Kérdés: Az OTSZ rendelkezéseiben előírt elektrosztatikus szikrakisülés elleni védelem felülvizsgálata származtatható vagy helyettesíthető bármi más egyéb felülvizsgálatból, műszaki dokumentációból (ha igen melyek azok), vagy nem?

Válasz: Az OTSZ 231. § (2) bekezdése kimondja, hogy: *„az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem teljesül, ha a tervezést, létesítést, üzemeltetést, és karbantartást a vonatkozó műszaki követelmény szerint, vagy azzal legalább egyenértékű biztonságot nyújtó módon végzik, és az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmet a felülvizsgálatot követően a felülvizsgáló megfelelőnek minősíti”.*

Az OTSZ 232. § (4) bekezdése kimondja, hogy a felülvizsgálatról készített minősítő iratban rögzíteni kell:

- „a) az ellenőrzés és a megelőző vizsgálat időpontját,
 b) a vizsgált létesítmény megnevezését a vizsgálat tárgyának egyértelmű meghatározásával,
 c) a felhasznált szabványokat, tanúsítványokat, előírásokat,
 d) a mérési körülményeket és a mérőeszközök adatait,
 e) a mért eredményeket,
 f) a mérési eredmények kiértékelését,
 g) minősítő véleményt - indoklással - a vizsgálat tárgyának megfelelőségéről, a hiányosságok felsorolását és
 h) az ellenőrzést végző személy nevét, székhelyét, aláírását, szakképzettségét, szakértői bizonyítványának számát, szervezet esetén az előbbieken túl a szervezet székhelyét és cégszerű aláírást”.

Tekintettel arra, hogy a minősítő irat tartalmi követelményei között nem szerepel korábban készült mérési jegyzőkönyv, illetve annak eredménye, így a felülvizsgálat során arra hivatkozni sem lehet, a szükséges méréseket el kell végezni.

e) Kérdés: Szabad a szakértőnek alkalmasan választott kockázatértékelési eljárás alkalmazásával a mérési eredmények értéke által megadott megfelelőséget vagy nem megfelelőséget a szabványtól eltérően meghatározni? – ennek következménye kell legyen, hogy a szabvány által leírt határértéknél nagyobb vagy kisebb mérési érték önmagában nem igazolja a megfelelőséget vagy nem megfelelőséget, azt csak a további szempontok megfelelő figyelembevételével és kiértékelésével együtt lehet értelmezni.

Válasz: Az OTSZ 232. § (4) bekezdés f) – g) pontjai értelmében a felülvizsgálatot végző személy feltünteti a mérési eredmények kiértékelését és a minősítő véleményét. A kiértékelés és vélemény kialakítása során nincs kötve konkrét módszerhez, nem tiltott a kockázat értékelési módszer alkalmazása a vizsgálat során, így a felülvizsgáló szakmai felelőssége teljes tudatában dönthet ezek alkalmazásáról, használatáról.

f) Kérdés: Az MSZ EN 60079-17:2008 szabvány Robbanóképes közegek. 17. rész: Villamos berendezések felülvizsgálata és karbantartása címmel a robbanásveszélyes térségekbe telepített gyártmányok felülvizsgálati módszertanát írja le. A szabvány alkalmazása közvetve az OTSZ XII. FEJEZET alapján kötelező. A szabvány előírja a felülvizsgálat lehetséges módjait és a felülvizsgálatot végző személy képzettségének szintjét. Ezt a szintet tovább fokozza az OTSZ 215. § (2) bekezdése.

A robbanásveszélyes ipari technológiák villamos elven működő (tehát villamosenergia-ellátás és méréstechnikai) berendezéseinek felülvizsgálatait az a személy végezheti-e aki, mind az OTSZ-ben leírt, sújtólég- és robbanásbiztos villamosberendezés-kezelő vagy robbanásbiztos berendezés kezelő szakképesítéssel, továbbá a szabványban leírt tudással (adott tárgyú képzéssel) együttesen rendelkezik?

Válasz: Az OTSZ XII. fejezet 214. § (1) bekezdése kimondja, hogy: „a villamos berendezések felülvizsgálata, a berendezés minősítése a létesítéskor érvényben lévő vonatkozó műszaki követelmény, illetve a vizsgálat időpontjában érvényes vonatkozó műszaki követelmény, vagy azzal legalább egyenértékű biztonságot nyújtó előírás szerint történik”.

A felülvizsgáló képesítési követelményeit az OTSZ 215. § rögzíti:

„(1) A vizsgálatok vezetését és abban érdemi munka folytatását csak olyan személy végezhet, aki jogszabályban meghatározott erősáramú berendezések időszakos felülvizsgáló szakképesítéssel rendelkezik.

(2) Az „A” és „B” tűzveszélyességi osztályba tartozó (továbbiakban: robbanásveszélyes) helyiségek és szabadterek villamos berendezéseinek vizsgálatához a vizsgálatot végző személy az (1) bekezdésben meghatározottakon felül a sújtólég- és robbanásbiztos villamosberendezés-kezelő vagy robbanásbiztos berendezés kezelő szakképesítéssel is rendelkezzen.

(3) A robbanásveszélyes helyiségek és szabadterek villamos berendezéseinek felülvizsgálatát két, vagy több személy együttesen is végezheti, ha együttesen rendelkeznek a meghatározott szakképesítéssel”.

Fentiek alapján a felülvizsgálatot csak olyan személy végezheti, aki rendelkezik az OTSZ által előírt képesítési követelménnyel és az MSZ EN 60079-17:2008 szabvány 4.2. pontja szerinti igazolással.

Budapest, 2012. október 11. ”

Készült: 2 példában,
Egy példány: 4 oldal
Kapja: 1. címzett
2. Irattár